



FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Dykkar ref.:

Vår dato: 24.06.2013

Vår ref.: 2013/1725

Arkivnr.: 433.0

Odd Joar Gravdal
Hattaskaret
4387 BJERKREIM

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00

F: 51 56 88 11

E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Avslag på søknad frå Odd Joar Gravdal gnr. bnr.68/9, Bjerkreim om utsetjing av utanlandske treslag

Fylkesmannen avslår med dette søknaden frå grunneigar Odd Joar Gravdal, gnr. bnr. 68/9 i Bjerkreim, om å setja ut 35 000 sitkagran og om lag 27500 lerk innanfor om lag 250 daa areal. Til grunn for avslaget er sannsynlege vesentlege uheldige følgjer for biologisk mangfald, særleg den trua naturtypen kystlynghei. Dette med heimel i forskrift om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål, jfr. §§ 1 og 7. Fylkesmannen er innstilt på å vurdere plantinga på nytt når det er henta inn dokumentasjon om det omsøkte området og tilgrensande område. Dette kan skje i samanheng med naturtypekartlegging august-september 2013.

Vi syner til søknad, mottatt 8.02.2013 fremja av skogbrukssjef Hans Petter Tønnesen. Søknaden gjeld løyve til planting av utanlandske tre til skogproduksjon på 68/9 i Bjerkreim kommune. Slik søknadsskjemaet er utforma og går fram indirekte av kgl. res. av 25.05.2012, kan andre enn grunneigar søka på vegne av grunneigar.

Heimel

Utsetjing av utanlandske treslag krev godkjenning frå Fylkesmannen i samsvar med *forskrift om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål (25.05.2012 nr 460, jf naturmangfaldlova kap IV.*

Søknaden

Det er søkt om å planta ut ca. 35000 sitka (*Picea Sitchensis*) og om lag 27500 lerk på om lag 250 daa (kartvedlegg). Det vert synt til at eigar har overteke heimegarden, rive driftsbygningen, ønskjer å satsa på skogbruk, og at eigedomen er viktig i klima- og energiplanen i Bjerkreim. Arealet er utmarksbeite på grashei/fukthei.

Fylkesmannen si vurdering

Føremålet med forskrifta er å hindra at planting av utanlandske treslag gjev uheldige konsekvensar for naturmangfaldet. Det er sentralt å sikra at forvaltingsmåla for naturtypar og artar ikkje blir truga av dei framande artane, direkte eller indirekte, jf naturmangfaldlova §§4 og 5. Alle offentlege

vedtak som kan ha verknader for naturmangfaldet skal vurderast etter naturmangfaldlova (NML) §§ 8 – 12.

§8 (NML) set krav om at vedtak bygger på kjend kunnskap. Sitkagran er vurdert av Artsdatabanken som ein art med svært stor økologisk risiko ut frå invasjonspotensial og økologisk effekt (Norsk svarteliste 2012). Ut frå kriteria som er nytta er sitkagran plassert i høgaste kategori (4) for levealder og spreingsfart/auka førekomstareal, nest høgaste (3) når det gjeld fare for tilstandsending av sjeldne/trua naturtypar. Omsøkt areal er ikkje naturtypekartlagt. Dette har truleg samband med at det største kystlyngheiområdet kartlagt i Naturbasen ligg rett vest for Gravdal, og at dokumentasjon av dette har blitt prioritert framfor utmarka aust for Gravdal. Ut frå flyfoto ser det ut til at denne utmarka er ein liknande type fuktig kystlynghei som lenger vest. Denne ligg i høgdelaget 100 til 200 m, er etter måten lausmasserik og er truleg av ei boreonemoral utforming med stort potensiale for klokkesøte og andre mindre vanlege artar som finst i lågtliggande kystlynghei. Det er kulturbeite, landbruksvegar og bartreplantingar i utkanten av eit område på om lag 1500 daa som ser ut til å vera intakt, nokolunde inngrepsfri kystlynghei. 2-3 km lenge sørvest ligg den store planteskogen Hetland statsskog, og det er ein del planta barskog i området mellom. Det blir planlagt ei oppdatering og kvalitetssikring av kartlegginga av kystlynghei i Naturbasen i 2013, og ei vurdering og evt. kartlegging av dette området vil kunna gjerast i samband med det.

Det følgjer av naturmangfaldlova § 4 at naturtypar skal takast vare på innafor deira naturlege utbreiingsområde, med det artsmangfaldet og dei økologiske prosessane som er typiske. Planting vil direkte legge beslag på i første rekkje 250 daa ugjødsla, lågtliggande beitelandskap som truleg er kystlynghei. På sikt vil dette innebære vesentleg og varig endring av naturtypen og særprega artsinnhald.

Redusert mogleg leveområde for sårbar art klokkesøte skal også vektleggast, jamfør § 5 i naturmangfaldlova (forvaltningsmål for artar).

Ut frå føre-var-prinsippet (§9) skal Fylkesmannen vurdere fare for ”vesentlege uheldige følgjer” for biologisk mangfald, både i og utanfor utsettingsområde (§7 i forskrifta for utsetting av utanlandske treslag).

Påverknad av økosystemet skal vurderast ut frå samla belastning som økosystemet er eller blir utsett for (§10).

§11 adresserer ansvaret for eventuelle skadar på naturmiljøet til tiltakshavaren. Ved eit eventuelt løyve ville dette prinsippet i første rekke gjelde ansvar for å hindre eller bøte på uønska spreiding frå plantefeltet.

Driftsmetodar og teknikkar skal i utgangspunktet ta best mogleg omsyn til naturmiljøet, slik at resultatet gjev dei beste samfunnsmessige resultata (§12). Skogplanting og klimaskog er eit viktig satsingsfelt innafor norsk skogbrukspolitik, med bruk av dei mest kostnadseffektive treslag og driftsmetodar. Bruk av utanlandske treslag skal likevel ikkje medføre uheldige følgjer for naturmangfaldet (jfr. §§1 og 7 i forskrift om utanlandske treslag).

Kystlynghei er etter ”Rødliste for naturtyper” ein sterkt trua naturtype som har gått tilbake over lengre tid på grunn av oppdyrking, oppgjødsling, skogplanting, gjengroing og byggetiltak. Eit framlegg om kystlynghei som utvald naturtype etter kap. VI i NML har vore på høyring og DN har tilrådd vedtak i regjeringa. Offentlege vedtak skal etter §8 i NML så langt råd byggja på ”arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand.” Når det gjeld denne utforminga av kystlynghei som truleg dominerer i søknadsområdet, med mogleg førekomst av den sårbare arten

klokkesøte, er det dei siste 3 åra gjort konsesjonsvedtak til vindkraftanlegg som vil redusera arealet sterkt av denne naturtypen i god økologisk tilstand, vil vanskeleggjera skjøtsel og kan gjera det lettare å få gjennomslag for andre inngrep. Det må derfor leggest endå større vekt enn før på dei areala av naturtypen som endå er i god økologisk tilstand og som ikkje er negativt påverka av dei nemnte konsesjonsvedtaka.

Det er derfor vår vurdering at det trengs meir kunnskap om konsekvensane av plantinga sidan det er sannsynleg at det går ut over ein sterkt trua naturtype med ein sårbar art som har fått vesentleg svekka arealstatus innan regionen dei siste åra. Vi vil heller ikkje utelukka at området herifrå og sørover mot Hetlandskogen kan visa seg å vera eigna for klimaskogsatsinga som er nemnt i søknaden. Dette arealet bør vurderast i saman med det omsøkte arealet og areal nord for dette i samanheng med naturtypekartlegging august-september 2013.

Ut frå desse vurderingane, meiner Fylkesmannen at omsøkt planting ikkje kan gjennomførast nå utan strid med forskrifta §§ 1 og 7. Fylkesmannen er innstilt på å vurdere plantinga på nytt når det er henta inn dokumentasjon om det omsøkte området og tilgrensande område. Dette kan skje i samanheng med naturtypekartlegging august-september 2013.

Vi vil og minne om at skogreising på areal over 100 daa krev melding til kommunen, jfr. Forskrift om berekraftig skogbruk.

Vedtak

Vi syner til vurderingar og grunngjevingar ovanfor. Fylkesmannen avslår med dette søknaden frå grunneigar Odd Joar Gravdal, gnr. bnr. 68/9 i Bjerkreim, om å setja ut 35 000 sitkagran og om lag 27500 lerk innanfor om lag 250 daa areal avmerka på kart vedlagt søknaden. Dette med heimel i forskrift om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål, jfr. §§ 1 og 7.

Vedtaket kan påklagast til Direktoratet for naturforvaltning innan 3 veker. Klagen skal stilast til Direktoratet for naturforvaltning og sendast om Fylkesmannen i Rogaland.

Med helsing

Per Kristian Austbø
ass. fylkesmiljøvernssjef

Audun Steinnes
seniorrådgjevar

Dokumentet er godkjent elektronisk av Fylkesmannen i Rogaland og krev derfor ikkje signatur.

Saksbehandlar: Audun Steinnes
Saksbehandlar telefon: 51 56 89 12
E-post: fmrosas@fylkesmannen.no

Kopi til:
Skogbrukssjef Hans Petter Tønnesen p.b. 580 4379 EGERSTUND
Bjerkreim kommune

